

**Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Hallinto- ja turvallisuusjaosto**

Kirjallisen lausunnon aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016 (HE 30/20145vp); Ulkoasiainministeriön hallinnonalan pääluokka 24: Kehitysyhteistyö

Suomen UN Women ry kiittää eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaostoa mahdollisuudesta antaa lausunto valtion talousarvion kehitysyhteistyötä koskevaan osioon.

Ulkoministeriön hallinnoimaan varsinaiseen kehitysyhteistyöhön esitetään vuoden 2016 talousarvioesityksessä yhteensä 498,1 miljoonaa euroa. Summa on noin 300 miljoonaa pienempi kuin vuonna 2015. Leikkaus on kohtuuttoman suuri, vaarantaa Suomen pitkäjänteisen kehitysyhteistyön ja sen tuloksellisuuden ja vaikuttaa suoraan miljoonien ihmisten elämään.

Vuoden 2016 kehitysyhteistyömäärärahojen tasoksi on talousarvioesityksessä arvioitu noin 0,35 % BKT:stä, joka tarkoittaa selkeää laskua nykyisestä tasosta - silti talousarvioesitykseen on kirjattu, että hallitus tavoittelee edelleen määrärahakehitystä, jolla 0,7 prosentin määrärahataso BKT:stä voidaan saavuttaa. Nyt olisi tärkeää kertoa, millä keinoilla hallitus aikoo tulevaisuudessa päästä tavoitteisiin.

Suurimmat prosentuaaliset ja euromääräiset leikkaukset kohdistuvat monenkeskiseen yhteistyöhön, johon esitetään 119 miljoonaa euroa (vrt. yli 267 miljoonaa euroa vuonna 2015). Monenkeskisen yhteistyön sisällä suurimmat leikkaukset kohdistuvat YK-järjestöihin, joiden tuki laskee UM:n julkistamien tarkennettujen kohdennussuunnitelmien mukaan lähes 70 % nykyisestä. Yleisrahoitusta annettaisiin vuonna 2016 vain neljälle YK-järjestölle (UNFPA, UN Women, UNICEF ja UNDP) ja niidenkin saama tuki on huomattavasti pienempi kuin vuonna 2015.

Leikkaukset vaikeuttavat merkittävästi työtä, jota YK-järjestöt tekevät täyttääkseen jäsenmaiden niille antamat velvoitteet. YK ja sen alajärjestöt toimivat kaikissa kehittyvissä maissa, myös Syyriassa ja lähialueilla, joilla valtaosa pakolaisista on. Järjestöt tavoittavat laaja-alaisen verkostojensa avulla eniten apua tarvitsevat ryhmät. YK-järjestöt auttavat rakentamaan rauhaa ja demokratiaa sekä löytämään rauhanomaisia ratkaisuja konflikteihin.

Suomi lipeää sitoumuksistaan juuri, kun jäsenmaat ovat yhdessä hyväksyneet uudet kestävän kehityksen tavoitteet, ja juuri valmistauduttaessa tärkeään Pariisin ilmastokokoukseen. YK-järjestöjen tekemää työtä ei voi korvata esimerkiksi kahdenvälisellä yhteistyöllä tai yritysyhteistyöllä. Kehitysyhteistyömäärärahoista päätettäessä tulisikin vielä etsiä keinoja, joilla vältetään leikkausten kohdistuminen näin voimakkaasti juuri YK-järjestöjen tukeen.

Kehitysministeri on julkisuudessa ilmoittanut, että kehitysyhteistyövarojen jakamisessa tärkein painopiste on tyttöjen ja naisten aseman kehittäminen. Suomen UN Women pitää linjausta tärkeänä ja toivoo sen näkyvän lopullisessa päätöksenteossa.

Helsingissä 14.10.2015

Elina Multanen
Toiminnanjohtaja
Suomen UN Women ry